

Til spørgsmål 12:

Efter den nugældende ordning henhører det lokale luftværn under politiets overledelse (lov nr. 180 af 29. april 1938 § 3), og hvervet som luftværnschef varetages efter lovbekendtgørelse nr. 405 af 24. juli 1940 § 4 af politimestrene, i København politidirektøren. Efter politiets opløsning den 19. september 1944 overgik hvervet som luftværnschef til borgmestrene (sognerådsformændene), og denne ordning blev af praktiske grunde bibeholdt i den første tid efter kapitulationen, i hvilket tidsrum luftværnets opgaver hovedsagelig bestod i administrationen af for sorgen for de tyske flygtninge. Der var imidlertid enighed om, at politimestrene (politidirektøren) påny skulle overtage hvervet som luftværnschef, efterhånden som flygtningeadministrationen i de enkelte luftbeskyttelsesområder kunne afvikles, og dette er da også sket praktisk talt alle steder, idet der pr. 1. januar 1949 endnu kun er bibeholdt kommunale luftværnschefer i Storkøbenhavn, Ålborg, Viborg, Haderslev og Vojens.

Efter ministeriets opfattelse bør politimesteren (politidirektøren) i alle civilforsvarsområder, også det storkøbenhavnske område, være civilforsvarschef. Efter lovgivningen (jfr. lov af 11. februar 1863 om Københavns politi m. v. og lov nr. 21 af 4. februar 1871 om politiet udenfor København) har politimesteren (politidirektøren) under alle forhold det øverste ansvar for sikkerhed og orden i politikredsen ligesom politimesteren (politidirektøren) er beføjet til at udstede offentlige bekendtgørelser med henblik på udøvelsen af disse funktioner. Størsteparten af de opgaver, som det efter lovforslagets § 18 påhviler civilforsvarschefen af løse, således evakuering, udrømning, afspærring, bevogtning og tildels varsling vedrører netop den offentlige sikkerhed og orden, og det ville derfor efter ministeriets opfattelse ikke være rigtigt at henlægge disse opgaver til en anden myndighed end politimesteren.

Også for Storkøbenhavns vedkommende anser ministeriet det for rettest påny at lade politidirektøren overtage hvervet som civilforsvarschef, og bestemmelsen i forslaget § 24, hvorefter de nærmere bestemmelser for organiseringen af civilforsvaret i det storkøbenhavnske civilforsvarsområde fastsættes af indenrigsministeren efter forhandling med de kommunale myndigheder og politimyndighederne inden for området, tilsigter ikke på dette punkt nogen fravigelse af den for det øvrige land gældende ordning.

Det kan i denne forbindelse bemærkes, at hvervet som civilforsvarschef også i Norge og Sverige varetages af politimestrene. I Norge gælder dette efter den i 1947 indførte nyordning af civilforsvaret undtagelsesfrit, medens den svenske luftværnslov indeholder hjemmel til om fornødent at bestemme, at hvervet skal kunne varetages af en anden person, en regel, der dog kun er gjort brug af i ganske få byer.

Der henvises iøvrigt til besvarelsen af spørgsmål 15, herunder om en ændret betegnelse for civilforsvarschefen.

Til spørgsmål 15:

Son dringen mellem foranstaltninger, der henhører under politimesteren som civilforsvarschef, og foranstaltninger, der er henlagt til den lokale civilforsvarskommission, er i første række begrundet i administrative hensyn. Fra kommunernes side er det gjort gældende, at den hidtidige ordning, hvorefter den samlede administrative og taktiske overledelse lå hos politimestrene, medførte en uheldig statsindblanding i kommunernes administration, idet den lokale hjælpetjeneste i vidt omfang var opbygget ved en udbygning af eksisterende kommunale hjælpeorganer. For kommunerne måtte det føles utilfredsstillende, at bestemmelsesretten med hensyn til foranstaltninger, som skulle betales af kommunerne, i mange tilfælde i virkeligheden lå hos de statslige myndigheder. — Også det tilsyn med kommunernes hjælpetjeneste, som politimestrene udøvede, gav i flere tilfælde kommunerne anledning til kritik. Der henvises om hele spørgsmålet nærmere til betænkningen side 22—24.

I luftværnskommissionen har der været enighed om, at der var noget berettiget i denne kritik af den hidtidige ordning, og ved udarbejdelsen af et forslag til den fremtidige organisation af den lokale hjælpetjeneste, som fortsat i det væsentlige forudsættes opbygget på grundlag af eksisterende kommunale hjælpeorganer, har udvalget derfor ladet sig lede af hensynet til at nå til en ordning, der satte en skarpere skillelinie mellem statens og kommunernes beføjelser og derved forhindrede utilfredshed og kompetencevanskeligheder inden for det lokale civilforsvar.